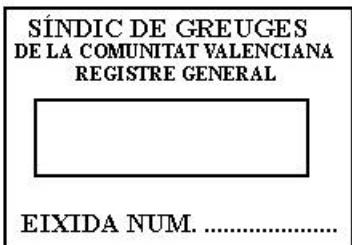

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

"Assumpte: discriminació del valencià en pàgina web oficial.

Hble. Sr.,

Vam rebre en esta institució un escrit firmat pel Sr. (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment manifestava que quan havia visitat la pàgina web oficial de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, havia pogut comprovar que la versió en valencià té continguts redactats exclusivament en castellà, sobretot l'apartat relatiu a informació de caràcter general i notícies, i que esta circumstància vulnera la legislació vigent respecte de la cooficialitat lingüística a la Comunitat Valenciana.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada llei, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada, i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'estos fets i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit, i que fera extensiu el seu informe a concretar les previsions existents, si s'escau, perquè la pàgina web esmentada puga ser visitada en les dues llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.

La comunicació rebuda de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, donava compte de l'informe emés pel director del Centre de sistemes d'informació, i que transcrivim tot seguit:

"En este informe se pretende conocer el estado actual de la Web de la Conselleria de Economía, Hacienda y Empleo, en su versión en Valenciano, en cumplimiento de la Ley 4/1983, de 23 de noviembre, de uso y enseñanza del Valenciano (DOGV núm. 133, de 01/12/1983).

1 Introducción.

La Ley 4/1983, de 23 de noviembre, de uso y enseñanza del Valenciano (DOGV núm. 133, de 01/12/1983), en su art. 26, nos dice que todos los ciudadanos

tienen el derecho de ser informados, por los medios sociales de comunicación, tanto en Valenciano como en Castellano, y desde esa perspectiva la Conselleria de Economía, Hacienda y Empleo, cuyos contenidos reflejamos, ha tenido siempre como objetivo que esto fuese una realidad, presentando en la medida que la información se producía en las dos lenguas, las dos versiones de nuestra Web, una en Castellano y otra en Valenciano.

Para conocer la realidad de la que hablamos, estudiaremos todos los contenidos y señalaremos los puntos en los que no se cumple dichos objetivo, apuntando así mismo, las causas y posibles soluciones al problema.

2. Estructura de nuestra Web.

Nuestra Web presenta dos versiones dirigidas a los usuarios que eligen la opción de las dos lenguas oficiales en nuestra comunidad, el Castellano o el Valenciano.

En cuanto a la información que en ella presentamos podemos distinguir, la información que produce nuestra propia Conselleria y la que por considerarla de interés en relación a ella, presentamos en forma de “enlaces de interés” a otras páginas que pueden informar a nuestros usuarios, tanto del ámbito de nuestra propia Comunidad, como Estatal e Internacional.

La estructura de la información se presenta en los distintos apartados y núcleos de interés que se consideraron teniendo en cuenta la accesibilidad a la información de la manera más eficaz posible. Para ello dividimos los contenidos en distintos apartados que pasamos a enumerar a continuación:

La Conselleria.

Donde se encuentra la información general de la misma, con los datos de elaboración propia, como son los que hacen la presentación del Conseller, que están en Valenciano y las “notes de premsa”, proporcionadas por la Conselleria de Presidencia, Secretaría Autonómica de Comunicación y que se publican en la Web, tal como son publicadas (en la mayoría de los casos en Castellano).

En el mismo caso está la confección del organigrama de la Conselleria de Economía, Hacienda y Empleo, confeccionada por la Conselleria de Justicia y Administraciones Públicas, Dirección General de Modernización, que está también en Castellano. En el caso de los listados de los servicios centrales, territoriales y órganos directivos, se reciben en Castellano y Valenciano por alimentarse de la Información PROP que mantiene la citada Conselleria.

El siguiente bloque lo componen las publicaciones, donde se respeta el idioma en que se encuentran las mismas, y por tanto, aunque el direccionamiento está en Valenciano, el título y el documento al que se hace mención están en Castellano, al no existir la traducción al Valenciano.

En el apartado dedicado a los Models que le sirven al ciudadano para relacionarse con la administración de la Conselleria, son en todos los casos bilingües.

En los repertorios de legislación que se presenta en nuestra página, los títulos de las leyes aparecen en valenciano. En el caso de que se trate de normativa Estatal o de la Unión Europea, aparece en Castellano, el BOE tiene la opción desde 2001 de obtener la normativa en Valenciano, pero hasta el momento no se ha utilizado para hacer los enlaces. En ocasiones se trata también de enlaces a páginas externas, como las del Ministerio de Economía y Hacienda o del Trabajo y Asuntos Sociales.

Este es también el caso del Inventari d'Ens de la Comunitat Valenciana, que recoge todos los entes por Comunidades Autónomas, confeccionadas por el Ministerio de Economía y Hacienda, que está en Castellano.

Economía

En el apartado de información general, se presentan los contenidos pertenecientes a los Fons Europeus: política regional i de cohesió de la Unió Europea.

Los títulos en los que se presenta la información están en Valenciano, pero el documento se encuentra en el idioma en que ha sido confeccionado, por ejemplo, se seleccionamos el título “Cooperació territorial europea”, nos redirige a una página Web en francés.

Los documentos de todo tipo creados por nuestra Conselleria, están todos en Castellano, con escasas excepciones. Se trata muchas veces de publicaciones, por tanto, la solución pasaría por la publicación de dicha documentación en las dos lenguas oficiales.

El Marc Normatiu, tiene los títulos en Valenciano pero los contenidos, están en Castellano, porque en su mayoría remiten a enlaces externos, como a la normativa de la Unión Europea y a la de nivel nacional.

Los enllaços d'interés nos muestran enlaces externos a páginas Web del portal de la Unión Europea, la Dirección General de la Mujer, oficina de la Comunitat Valenciana en Bruselas, cuyos contenidos están todos en Castellano.

Los informes d'interés, son enlaces externos, con documentos producidos por la Comisaría de la Política Regional, y están en su mayoría en Castellano.

En el apartado publicacions, se citan los libros en que han sido escritos y publicados, encontrándose todas en Castellano, incluso las publicaciones realizadas en la Comunitat, como es el caso de la revista editada por la Conselleria de Economía, Hacienda y Empleo de Coyuntura Económica.

En el resto de Servicios de la Dirección General de Economía, nos encontramos el mismo caso, la presentación de la documentación está en Valenciano, así como las descripciones de sus funciones y otra información generada por los distintos servicios, pero enlaza a documentos en Castellano e inglés.

En el apartado dedicado a trámits i ajudes y els Models que le sirven al ciudadano para relacionarse con la administración de la Conselleria, son en todos los casos bilingües.

Hisenda

En la página de presentación se encuentra toda la información en Valenciano.

El enlace a la Agencia Tributaria, va a su propia Web, por tanto la información está en Castellano.

En cuanto a los presupuestos, sólo se confecciona la versión en Castellano, aunque a partir de 2007, el Tomo I en su presentación e índices se tradujo al Valenciano, los documentos a los que enlaza están en Castellano, y así se nos suministran. Son documentos extraídos de aplicaciones, que aunque está en proyecto, desarrollarlas en multilenguas, es decir, castellano, valenciano e incluso inglés, debido a las nuevas exigencias de la Unión Europea, es una tarea que no ha sido todavía desarrollada.

El resto de información, como son los beneficios fiscales para 2008, las novedades y la redirección para atenderles se nos presenta todo en Valenciano.

El Compte General, aunque su estructura de presentación de la información se ha hecho bilingüe, esta sólo llega a un primer nivel, por las dificultades técnicas de la herramienta con que se elabora. En cuanto a los documentos que se incorporan a la Cuenta, se generan por parte de los distintos organismos que configuran la Generalitat, constando de documentación diversa, incluso de generación externa, como pueden ser las auditorias. Están en la lengua en que se ha generado el documento.

En cuanto al apartado publicacions, se sigue el mismo criterio que en apartados anteriores, los libros que citan están en la lengua en que se han publicado.

Treball.

Como el resto de los apartados, la entrada es bilingüe, pero al abrir el documento generalmente se encuentra en la única versión de Castellano.

En el apartado de Seguretat Laboral, cuando se trata de rellenar impresos para relacionarse con la administración están bilingües, pero la documentación generada está en Castellano.

En cuanto a Relacions laborals, el calendario laboral está en bilingüe y los procedimientos obtenidos desde PROP, aparecen en Valenciano y Castellano, el resto de documentos están solo en Castellano.

Los procedimientos eleccions sindicals, están todos los contenidos en Valenciano, aunque enlaza con el idioma que se han confeccionado los documentos, algunas veces en Castellano. Las instrucciones básicas están en Castellano, pero el modelo está en Valenciano.

La aplicación informática e-Smac, se encuentra en Castellano y Valenciano.

El apartado de la Subcontractació en la Construcció, está en Castellano y Valenciano.

El Registre de la Comunitat Valenciana d'Empreses Acreditades en el sector de la Construcció, la presentación está en Castellano y Valenciano, así como las preguntas frecuentes, requisitos técnicos, contactar. La normativa sigue los mismos criterios que en apartados anteriores y se muestra en ambas lenguas en la medida en que el enlace así lo tenga previsto.

Portal Tributari

Es una página que se mantiene en colaboración con la Dirección General de Tributos y el Servicio de Aplicaciones Tributarias, todos los contenidos están en Valenciano y Castellano, desde la presentación de sus contenidos hasta los documentos que utiliza el ciudadano como son modelos, normativa, manuales de usuario, etc.

En cuanto al acceso a las aplicaciones informáticas que sostienen los Tributos de la Generalitat, sólo se han intervenido a pequeña escala, a fin de que los documentos de salida sean bilingües.

En Servicis Generals.

Se encuentra el apartado de contractació administrativa de la Conselleria, en el que todos los direccionamientos y documentos están en Valenciano y Castellano. El Servici del joc, tanto los trámites como los modelos para dichos trámites se encuentran en Valenciano y Castellano. La documentación generada por el Servicio en forma de Memorias Anuales, sólo se encuentran en Castellano.

En cuanto a la Junta Superior de Contractació de la Generalitat, los títulos de la estructura son completamente bilingües, pero en la mayoría de los casos se accede a documentos finales en la lengua en que han sido redactados. Los enlaces que llevan a los documentos que nos informan de organismos externos así como los producidos por la propia Junta, incluyendo Models, Informes, Dictàmens, Acords i instruccions de la Junta de Memòries anuals están en Castellano. La normativa, sigue el mismo criterio que en otros apartados, los títulos están traducidos al Valenciano pero los enlaces a los documentos que no corresponden al DOCV, tienen el enlace en Castellano.

La documentación sobre Recuperació i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic Valencià, se encuentra en su totalidad traducida al Valenciano.

Noticies i Novetats

Los apartados correspondientes a Notícies i Novetats, se publiquen en la Web en el idioma que se nos remite, normalmente en Castellano, aunque si se trata de documentación generada por la Conselleria, se encuentra traducido al Valenciano.

3 Conclusiones y medidas correctivas adoptadas.

La estructura de la Web es completamente bilingüe, y desde cualquier página, se puede cambiar la opción de lengua (Castellano/Valencià).

El contenido, en cada caso, depende del productor de la información y la política seguida ha sido en una primera fase informar a los departamentos que los producen e incitarles a que los contenidos se presentasen en los dos idiomas.

En una segunda fase, ya se está informando a todos los servicios de la Conselleria, cuyos contenidos se publican en la Web, que será requisito imprescindible para su inclusión en la Web, que se nos remita siempre la documentación en las dos lenguas oficiales.

Como resultado de estas acciones, ya existen departamentos que aportan toda la documentación en las dos lenguas oficiales.

En cuanto a los contenidos de origen interno de la Conselleria ya publicados con anterioridad y que deben ser traducidos al Valenciano, se ha elaborado un plan de trabajo para que se garantice la aplicación de la Ley antes de junio de 2009.

De este modo solo quedarán sin traducción aquellos contenidos que conducen a enlaces externos y publicaciones monolingües o a información proveniente de sistemas de información, dada la complejidad tecnológica existente en cualquier tipo de sistema informático para dar cumplimiento a dicho requisito.

En ese sentido existe el compromiso de hacer multilingües las aplicaciones informáticas que sustentan los distintos procedimientos de la Conselleria, pero esta labor de mejora no tendrá una realización inmediata, si no a medio Plazo”.

Una vegada conclosa la tramitació ordinària de l'expedient, no ens consta l'entrada de cap escrit d'al·legacions de l'interessat, per la qual cosa resolem la queixa amb les dades existents en l'expedient i li demane que considere els arguments que seguidament li expose i que constituïxen els fonaments de la resolució amb què concloem:

En primer lloc, hem de prendre com a punt de partida el manament establiti en l'article 3r de la nostra Constitució, que disposa que el castellà és la llengua oficial de l'Estat i, al seu torn, assenyala que la resta de llengües espanyoles seran també oficials en les comunitats autònombes respectives, de conformitat amb els respectius estatuts.

Així, la nostra norma fonamental fa ressaltar la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya, com a patrimoni cultural que haurà de ser objecte d'especial protecció i respecte.

En connexió amb el que disposa la Constitució espanyola, l'article 6é de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, i d'esta manera s'instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics del territori autonòmic o local l'obligació de conéixer i utilitzar les dues llengües oficials, sense que puga prevaleixer l'una sobre l'altra.

La Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament del que disposa l'Estatut d'autonomia, establix, en l'article 2n, que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat Valenciana i de l'Administració pública, com també de la local i de totes les corporacions i institucions públiques que en depenen.

Amb tot això, no hi ha dubte sobre la manifesta obligació de les administracions públiques, tant autonòmiques com locals, d'adequar, des d'un punt de vista lingüístic, les vies o els mitjans de comunicació amb els administrats, i facilitar

les relacions mútues a través de l'efectiva i real implantació d'un règim de cooficialitat d'ambdues llengües, tal com establix tant la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia i la Llei 4/1983, dús i ensenyament del valencià.

Esta cooficialitat ha de quedar palesa en totes les manifestacions de l'Administració pública i ha de desterrar qualsevol forma de discriminació lingüística.

Així, en el cas concret que ens ocupa, la configuració d'alguns continguts de la pàgina web oficial de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació s'han realitzat exclusivament en castellà i s'hi ha obviat l'ús del valencià i, en el moment de tancar el present expedient de queixa, no poden ser visitades en valencià.

El preàmbul de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, vigent des de fa més de 20 anys, en idèntic sentit que l'Estatut d'autonomia, assenyala el compromís de la Generalitat Valenciana en la defensa del patrimoni cultural de la Comunitat Valenciana i, de manera especial, en la recuperació del valencià, llengua històrica i pròpia del nostre poble, del qual constitueix la senya d'identitat més peculiar, i és per això que la Generalitat Valenciana té l'obligació legal d'impulsar l'ús del valencià en tots els àmbits socials per superar la desigualtat que encara existix respecte del castellà.

La legislació vigent quant a l'ús del valencià és clara i no admet cap interpretació, i tot i que esta institució reconeix els esforços de l'Administració pública valenciana per a adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística instaurat per la Constitució espanyola i per l'Estatut d'autonomia, no pot sinó cridar l'atenció sobre el fet que la Llei d'ús i ensenyament del valencià està vigent des de fa més de 20 anys i que en el títol tercer reconeix el dret de tots els ciutadans a ser informats pels mitjans de comunicació socials tant en valencià com en castellà i a utilitzar indistintament les dues llengües quan hagen d'usar-les, i atribueix al Consell la promoció i la utilització del valencià en estos mitjans, i veilar per una adequada presència del valencià en aquells que depenen de la Generalitat (un compromís que, com no podia ser d'una altra manera, ha d'estendre's als nous mitjans de comunicació i a les noves realitats tecnològiques) i, d'una altra banda, la citada Llei d'ús i ensenyament del valencià, en les seues disposicions transitòries establix un termini de tres anys perquè les distintes àrees de l'Administració valenciana duguen a terme les disposicions d'esta (un termini que s'ha superat a l'excés, si tenim en compte que la LUEV va entrar en vigor l'any 1983), per a adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística.

Finalment, volem assenyalar que l'exclusió del valencià de les pàgines web contradiu, així mateix, els criteris d'ús del valencià en l'àmbit administratiu de la Generalitat Valenciana, aprovats a Ares del Maestre l'1 d'octubre de 2003, els quals indiquen que (...) "els fullets informatius, les pàgines web, els anuncis i les revistes s'hauran de fer, principalment, en valencià".

No obstant això, la tramitació del present expedient planteja una qüestió sobre la qual esta institució no pot deixar de pronunciar-se, relativa a l'adequat respecte dels drets lingüístics dels ciutadans.

El present expedient de queixa s'inicia, com sap, és conseqüència d'un escrit dirigit a esta institució per l'interessat, el Sr. (...), íntegrament redactat en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, que en l'article 11 establix que:

"(...) en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que hi haja altres interessats així ho manifesten, l'administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions s'hauran de fer en la llengua indicada pels interessats."

la petició d'informe que els va ser realitzada, es va fer en la llengua triada per l'interessat, açò és, en valencià.

No obstant això, l'informe remés per vosté es troba redactat íntegrament en llengua castellana.

La Generalitat Valenciana, en compliment del mandat estatutari contingut en l'Estatut d'autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat recuperar l'ús social i oficial del valencià.

L'esmentada llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, especialment, la recuperació social del valencià, definit com a llengua històrica i pròpia del nostre poble i, d'una altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les dues llengües oficiales de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La persecució d'estos legítims objectius, reconeguts en la legislació autonòmica davall l'empara atorgada per la Constitució, no pot però desconéixer, i de fet no ho desconeix, que l'article 14 de la Constitució establix el principi d'igualtat, amb interdicció de totes maneres de discriminació, inclosa la discriminació per motiu de llengua, i la declaració de l'article 3 del mateix text constitucional, que establix expressament el dret de tots els ciutadans a usar la llengua espanyola.

En este sentit, la mateixa Llei d'ús i ensenyament del valencià, conscient de la vigència absoluta del principi d'igualtat i de la prohibició de discriminació per motiu de llengua, declara en l'article 4, que "en cap cas es podrà seguir discriminació pel fet d'emprar qualssevol de les dues llengües oficiais" de la Comunitat Valenciana.

Una de les conseqüències essencials que es deriven dels mandats continguts en els preceptes anteriorment mencionats, és el dret que assistix a qualsevol ciutadà, en les seues relacions amb l'Administració, a triar la llengua en què este desitge que es produïsquen les comunicacions i la tramitació dels expedients, i en sorgix el correlatiu deure de l'Administració de respectar esta elecció i a emprar, al llarg

de tot el procediment, l'idioma que haguera estat triat. D'acord amb això, l'article 11, anteriorment esmentat, declara que:

"(...) en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que hi haja altres interessats així ho manifesten, l'administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions s'hauran de fer en la llengua indicada pels interessats."

En el present expedient, però, la remissió d'una part essencial d'un informe en castellà, quan la llengua triada pel ciutadà ha sigut el valencià, no s'ajusta a estos mandats legals anteriorment exposats.

De conformitat amb tot el que hem dit més amunt, suggerim a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació que revise els continguts de la seuà pàgina web i els adapten al règim de cooficialitat lingüística instaurat a la Comunitat Valenciana per la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia i la LUEV, i adopte totes les mesures que siguen necessàries, ordinàries, extraordinàries i pressupostàries, perquè puga ser visitada també en valencià, de manera que no puga prevaleir una llengua sobre l'altra, ja que allò que ha d'orientar a tots els poders públics autonòmics i locals és salvaguardar la llibertat d'opció lingüística i impulsar l'ús del valencià en tots els àmbits de la vida social, i que en tots els procediments i qualsevol forma de relació amb les administracions utilitze la llengua (valencià o castellà) triada per aquells.

En virtut de l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, es recorda el deure de donar compliment al que disposa la legislació vigent sobre l'ús del valencià, segons el que hem indicat en el cos d'este escrit, la qual cosa els comuniquem perquè, en el termini d'un mes, ens remeten l'informe preceptiu en què ens han d'indicar si accepten el suggeriment que els fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-lo.

Perquè en prenguen coneixement els fem saber, així mateix, que a partir del mes següent a la data en què s'ha dictat la present resolució, esta serà inserida en la pàgina web de la institució.”

Tan bon punt rebem contestació a la nostra recomanació, li ho farem saber.
Aprofitem l'avinentesa per saludar-lo atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana